

[Nørdqvist.]

hvis det går, som ministeren ønsker, endnu lettere at erobre et selskab med en beskedent indsats. Gomardpanelets indstilling var, at aktiebogen skulle være tilgængelig for aktionærer, men ministeren har altså fundet det rigtigt at servere denne „gefundenes Fresen“ for ikke mindst udenlandske kapitalinteresser, der jo ikke sædvanligvis spiller med pebernødder. Også dette vil det radikale venstre gerne drøfte med ministeren under udvalgsbehandlingen.

Jeg skal endelig omtale andre, men også væsentlige nydannelser, allerførst reglen om, at selskabets revisor skal kunne indkalde til generalforsamling. Man inddrager herved den kontrollerende myndighed på en ny måde, som det anføres i bemærkningerne, man markerer revisionen som et egentligt selskabsorgan. Under de fællesnordiske forhandlinger afviste man fra dansk side tanken, men departementscheferne blev enige om indkaldelsesretten uden at begrunde dette nærmere, og denne begrundelse efterlyser jeg da nu.

Jeg er noget usikker over for forslaget, som må drøftes i udvalget. Man må nemlig erindre, at ret i realiteten indebærer pligt, og at forsømmelse følger lig under visse omstændigheder kan være ansvarspådragende. Der er ingen anvisninger på, hvilke situationer man har tænkt på, og bestemmelsen kan i øvrigt let medføre, at revisionen bliver en slags overdirektion. En forsigtig direktion kan føle sig forpligtet til at spørge ikke alene bestyrelsen, men også revisionen, og omvendt kan en forsigtig revisor bremse den reelle handlefrihed. Da tanken er, at aktieselskabsformen fremover forbeholdes de meget store selskaber, er det rimeligt, at revisor får en stærk stilling, men det er nok et spørgsmål, om det ikke er at gå for vidt, når det direkte pålægges revisor at angive ledelsen over for generalforsamlingen, hvis denne ledelse i hans øjne har pådraget sig et ansvar. Revisor er jo ikke jurist, og et ansvar kan spænde vidt, over for lovgivning i al almindelighed, moms, kildeskat, lejeforhold og forholdet til medkontraahenter eller aktionærgrupper for blot at nævne nogle forhold. I øvrigt kan revisor selv pådrage sig ansvar, og vi skulle jo nødig havne i den situation, at hvervet som revisor blev så ansvars- og

byrdefuldt, at ingen — i en tid, hvor en evigt roterende finansminister giver revisorerne rigeligt at bestille — vil påtage sig hvervet.

Lovforslaget giver også nye regler om aktionærlån, om egne aktier, som altså ikke er lovlige, og om stemmeløse aktier; det er emner, som jeg skal lade ligge i dag. Der hersker ikke en entydig opfattelse af disse problemer, men jeg finder det rigtigt, at vi tager disse ting frem i udvalget, efter at vi nærmere har fået redegjort for erhvervenes synspunkter, der jo ikke helt stemmer med ministerens.

Som nævnt før legaliseres enmandsselskabet, også som anpartsselskab, og hvorledes dette vil udvikle sig, er svært at vurdere, men da de nugældende lidt mere behagelige skatteregler for selskaber skal anvendes, må man vel formode, at der bliver en vis tilstrømning.

Denne form for erhvervsvirksomhed rejser imidlertid et andet spørgsmål. Visse erhverv, f.eks. advokatvirksomhed og landbrug, kan i dag ikke drives i aktieselskabsform. Kan man fremover gøre det? De hensyn, der dikterer forbudet i dag, mener jeg ikke taler med samme vægt, når vi får enmandsselskabet.

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger om lovforslaget om anpartsselskaber, der jo stort set er skåret over samme læst som forslaget til aktieselskabslov. Formen, der er foreslået, vil formentlig også være brugbar selv for store familieaktieselskaber.

Offentlighed gennemføres ikke i samme omfang som for aktieselskaber, og ministerens begrundelse er, at i anpartsselskaber kender man hinanden. Men det er vel egentlig ikke dette kriterium, der skal være det afgørende for offentlighed eller ej. Der er enkelte bestemmelser i det sidstnævnte forslag, der forekommer lidt vel rigoristiske, men det er også et spørgsmål, der egner sig til udvalgsarbejde.

Må jeg til slut sige, at jeg finder, der er mange gode ting i begge forslag. Jeg har den opfattelse, at ministeren ikke kommer med et fait accompli, men at der tværtimod i udvalget vil blive lejlighed til en indgående meningsudveksling og debat. Dertil tilsiger jeg det radikale venstres positive medvirken.